

когато отново билъ — и този пътъ тѣжко и опасно — раненъ съ крушумъ отъ пушка въ дѣсното рамо отпрѣдъ, близо до шията. Това произвело скръбно впечатление на шведскитѣ войски — прѣслѣдването на неприятеля се спрѣло и двѣтѣ страни отстъпили въ лагеритѣ си.

Раната на Густавъ-Адолфа имала опасенъ видъ и лейбъ-медика му, който я прѣвѣрзвалъ, не можалъ да се въздържи, отъ да каже, че »той се опасавалъ именно отъ такова едно нещастие, тъй като негово величество краля твърдѣ много вече се излага на опасность«, на което Густавъ-Адолфъ спокойно му отговорилъ съ латинската поговорка: *»ne sutor ultra crepidam«* (не се труди по вече отъ силитѣ си). Крушума влѣзълъ много дълбоко, тъй че не можалъ да се извади, и Густавъ-Адолфъ билъ принуденъ цѣли 3 мѣсеца да пази стаята — крайно незгодна за губа на време, която обаче за щастие не повлѣкла слѣдъ себѣ си никакви, освѣнъ казаното, лоши послѣдствия.

Най напрѣдъ Густавъ-Адолфъ считалъ раната си смъртоносна, но по дълбоко-религиознитѣ си чувства, съ истинска християнска твърдост и упование на Бога, билъ готовъ да умрѣ и, въ отговоръ на трогателнитѣ изражения на искрено съчувствие отъ Акселя Оксеншерна и другитѣ най близки до него лица, казалъ имъ слѣдующитѣ забѣлжителни думи: *„Боги ми е далъ сана и на мене лъжи дълга да не го прѣнебрегвамъ, нито отъ страхъ, нито отъ лѣнность, и какво би могло да бжде по славно за мене, ако азъ умрѣ за защита на славата Божия и благого на моитѣ поданици?“* Тѣзи думи сж излѣзли отъ дълбочината на душата на този великъ человекъ и сж запазени за потомството като сватиня, тъй като тѣ вѣрно изобразя-

ватъ характера му, и по-късно смъртта му доказала, че той до послѣдния въздишка останалъ вѣренъ на тѣзи високи чувства.

Когато той съвсѣмъ оздравялъ, отново завладялъ града Путцигъ, и съ това пакъ съвършенно отрѣзалъ Данцигъ отъ материка, тогазъ когато вице-адмирала Шернскиолдъ съ една ескадра блокиралъ пристанището. Данцигъ стѣкмилъ и испратилъ противъ шведската ескадра една своя тактва, подъ началството на датския морски офицеръ Дикманъ. Послѣдния атакувалъ Шернскиолда на 28 ноемврий 1627 г. и принудилъ шведската ескадра на бѣгство. Шернскиолдъ билъ заобиколенъ на кораба си и прѣсналъ послѣдния на въздуха, а Дикманъ билъ убитъ въ боя и съ него загинали отъ 400 до 500 най добри данцигски матроси; а единственъ трофей на Данцигъ билъ единъ, съвсѣмъ разбитъ шведски корабъ.

Този случай билъ крайно неприятенъ за Густавъ-Адолфа и го накаралъ да вземе мѣрки за изваждане то противъ Данцигъ силна флота, а между това колкото може по вече да се стѣсни града по сухо и да се отнеме отъ неприятеля града Вормдигъ. Послѣдното прѣдприятие той взелъ лично на себѣ си, при всичко, че още не билъ напълно оздравялъ, и прѣвзелъ Вормдигъ съ пристѣпъ. Въ сѣщото време града Гутнадъ се прѣдалъ на полковника Тотта. Слѣдъ това въ началото на декемврий Густавъ-Адолфъ лично отишълъ въ Стокхолмъ.

И тъй похода въ тѣзи година трѣбвало да се счита за несполучливъ, тъй като 1° по причина на продължителнитѣ противни вѣтрове, Густавъ-Адолфъ не можалъ да отплува отъ Швеция и да открие похода, освѣнъ твърдѣ късно (въ края на юний и началото на юлий), — 2° наскоро слѣдъ това той билъ тѣжко ра-